

O NOWYCH POŁOWACH RYB KWASTOPLETWYCH

W KOŃCU 1953 r. i na początku 1954 r. złowione zostały dalsze 4 osobniki ryb kwastopletwyc (Crossopterygii). Do tego czasu o istnieniu ryb kwastopletwyc w morzach współczesnych świadczyły dwa przykłady — *Latimeria chalumnae* i *Malania anjouanae*.

Pierwsza złowiona w 1938 r. w wodach zachodniej części Kanału Mozambickiego, zidentyfikowana przez prof. Smitha specjalistę z Rhodes University w Grahamstown, udowodniła istnienie w naszych czasach ryb kwastopletwyc, co do których sądzono, że od dawna (60 — 70 milionów lat temu) całkowicie wymarły. Druga, wykłonią w końcu 1952 r. (po 14 latach) w okolicach wyspy Anjouan w archipelagu wysp Komorskich — *Malania anjouanae*, była dalszym potwierdzeniem, że ryby kwastopletwe żyją. Badania tych dwóch pierwszych okazów wykazały, że są one jednakowe i należą do grupy *Coelacanthini*, której ostatnie dotychczas znane kopalne okazy pochodzą z górnej kredy. Szczegółowych badań tych dwóch pierwszych współczesnych ryb kwastopletwyc nie udało się przeprowadzić, a to po prostu dlatego, że niezabezpieczone zaczęły się rozkładać. Zorganizowana przez Instytut Badań Naukowych na Madagaskarze akcja poszukiwawcza na obszarach wód, w których dwa pierwsze egzemplarze były złowione — dała rezultaty pozytywne. Złowiono koło archipelagu wysp Komorskich 4 dalsze ryby kwastopletwe (w końcu r. 1953 i na początku 1954 r.).

Czasopismo francuskie „Le Nature“ w nr 3228 z kwietnia 1954 r. podaje kilka zupełnie ogólnych wiadomości na temat współczesnych ryb kwastopletwyc. Publikacje szczegółowych danych, opartych na trwających aktualnie badaniach naukowych, przewidziane są na koniec 1954 r. Będą one dotyczyły morfologii ryb kwastopletwyc, budowy ich pletw, organów wewnętrznych, szkieletu, mięśni głowy. W tej chwili można stwierdzić, że północna część Kanału Mozambickiego jest obszarem wodnym, w którym współczesne ryby kwastopletwe żyją. Pozostaje tylko pytanie, w jakiej ilości.

Ryby kwastopletwe są drapieżnikami, żywią się małymi rybkami. Żyją na znacznych głębokościach od 150 + 400 m. Nie są jednak rybami w ścisłym tego słowa znaczeniu głębokowodnymi, o czym świadczy fakt, że po wyjęciu z wody mogą żyć jeszcze 3 i pół godziny. Długość ich wynosi od 1,3 do 1,6 m. Wazą od 35 do 60 kg.

Fakt znalezienia ryb kwastopletwyc, o którym mówi się, że jest jednym z najbardziej sensacyjnych faktów dla nauki w XX wieku, jest niesłychanie interesujący ze względu na: 1) wielką starość grupy *Coelacanthini* (od okresu dewońskiego); 2) ich stabilizację w rozwoju. Współczesne są bowiem identyczne z żyjącymi w okresie kredowym, jak wykazali to paleontolodzy na podstawie skamieniałości; 3) oraz ze względu na to, że są one pozostałymi żywymi kręgowcami, od których wywodzą się pierwsze kręgowce lądowe. (IS)